

Saue Sõna

INFOLEHT NR. 7 (178)

3. aprill 2004

Märtsiküüditamise aastapäeva tähistati Saue kirikus

1949. aasta märtsihommik ühes Eestimaa peres.

Perenaine lüpsab lehma. Korraga on püssimehed selja taga ja käsk minna - Siberisse. Nii algas sarnaselt teiste saatusekaaslastega teekond loomavagunis Venemaa tundmatute avaruste poole.

25. märts 2004. aastal, koht: Saue linn 14:00

Süütame küünlad ja asetame lilled nende mälestuseks, kes ei saanudki võõrsilt koju tagasi. Läheme kirikusse. Saame osa palvusest Urmas Viilma juhatusel all ja kuulame Saue Muusikakooli laste kontserti. Meiega koos on seda päeva meenutama tulnud Tunne Kelam Riigikogust, Saue linnaeape Jaan Moks ja volikogu esimees Ero Liivik. Jätkame mee-

nutusi kohvitassi taga ja mõtleme, millal järgmine kord kokku saame, sest nii paljustki on rääkida.

Seda päeva jäi mäletama avatud raamat, kuhu kirjutati enne kojuminekut. Väljavõtte kirja pandust: Avaldan sügavat kaastunnet inimestele, kes pidid taluma sellist ebainimlikku kohtlemist. Nii kirjutas tütarlaps, kes oli meile esinema tulnud. Tema kuulas, teab ja mäletab tulevikus, kui meid enam ei ole.

Lõpetan Urmas Viilma sissekandega: Suur tänu osalejatele, toetajatele ja kaaskorraldajatele! Kohtume 8. aprillil kell 19.00 Saue Päevakeskuses.

Marika Öispuu, õnnelik 2-aastaselt kodumaale toodu

Volikogu esimees Ero Liivik ja linnaeape Jaan Moks asetavad pärja vabadusvõitlejate mälestusmärgile. Taamal seisab Tunne Kelam.

Koolitants – see on elustiil

20. märtsi varahommikul sõitis Saue tegutsev showgrupp Lainela Tartusse, et osaleda Koolitants 10 festivalil, mis toimus sel aastal esmakordselt Vanemuise teatris ja kontserdimajas. Et üritus toimus Tartus, oli meie jaoks niigi toreda sündmuse lisaväärtus – saime meiega kogu rühmaga reisile minna. Üle Eesti tulid noored tantsijad kokku, et võistelda viies erinevas kategoorias: vaba-, estraadi-, laste-, show- ja breiktantsus. Finalistide nimekirjas olid ka kõik Lainela rühmad, kes olid eelvoorus osalenud. Sel aastal olid kõik rühmad ühes kategoorias – showtantsus, kuid erinevates vanuseklassides. Eriti põnevaks tegi selle aasta osavõtu see, et üks meie tantsudest oli loodud Elo-Marika Kongo tütre Marilin Kongo poolt. See oli tema esimene iseseisvalt tehtud tants Lainela rühmale. Meile, tantsijatele, meeldis Marilini tants väga – lustakas ja energiline, seega hästi noorte-

pärane.

Pikalt olime harjutanud ning trenne teinud ja seega olime tantsu aasta tippsündmuseks põhjalikult valmistunud. Bussisõit Tartusse osutus vastupidiselt pikale ja igavale reisile meeldivaks ja lõbusaks sõiduks. Terve tee sai lauldud ja pabinat ei saanud hommikul küll kellegi näost välja lugeda. Kohale jõudes algasid kõikidel rühmadel kohe lavaproovid ja pärast tutvusime omal käel Tartuga. Öhtupoolikul hakkasime esinemisteks valmistuma – kõik pidi ju olema täiuslik, nagu Lainelas kombeks. Korralik soojendus, esinemisriided, lavameik ja tublisti kallistusi rühmakaaslaste ja juhendajatega käib alati asja juurde! Enne lavale minemist oli väike värin vist küll kõigil sees. Meenutasime hoolega tantsusammud peas läbi ja siis polnudki enam aega muud mõelda ega teha kui lavale ja tantsima! Publiku er-

gutushüüded ja kilked aitasid esinemistele ainult kaasa ja kui juba laval olime, andsime endast kõik ja hirmu ei tundud absoluutselt mitte. Lihtsalt nautisime laval olekut ja tantsimist.

Kaks päeva olid täis emotsioone

Iga tantsu lõppedes mürisest tohutu aplaus ja vaimustushüüded ei tahtnud lõppeda, mis tõstis märgatavalt kõigi tuju. Ise tantsides ja teistele kaasa elades möödus päev märkamatuult. Oli õhtu käes ja showtantsu kategooria selja taga ning me võisime rõõmsate nägudega meenutada esinemist, sest kõigil Lainela rühmadel läks edukalt. Päril õhtul oli Koolitantsul osalejatele ka rongkäik läbi linna, mis algas Raekoja platsilt ning suundus Sõbra Majja, kus pidu jätkus ja tuju aina tõusis. Ööbisime koolimajas ja järgmisel päeval vaatasime teistes kategooriates olevaid tantsu. Öhtul toimus kontserdimajas autastamine ja koolitant-

su lõpetamine. Isegi kojusõit oli meelde jääv, sest Koolitantsul oli sel aastal lausa erirong tellitud. Kogu üritus oli nii megavahva, et kõikidel oli kahju Tartust lahkuda ning järgmist Koolitantsu ootame juba praegu.

Kõikide Lainela tantsijate tänu sõnad kuuluvad aga kindlasti Koolitants 10 korraldajatele, ja veel enam oma treeneritele **Elo-Marika ja Marilin Kongole**, tänu kellele kõik võimalikuks sai. Meie tantsulust võiks olla ükskõik kui suur – ilma nii tugevate juhendajatega ei suudaks me iialgi selliseid tulemusi saavutada ning nii suurt rõõmu tantsust tunda. Lainela tulemusi ja kõike muud Koolitantsu kohta võib leida interneti leheküljelt www.koolitants.ee.

**Maarja Kell
Julia Koneva
Heleri Rätsep
Anniriin Salutee
Grete Korju**

Head sauelased! Ilusaid kevadpühi!

Toimetaja veerg

Kevadväsimus

Kevad on uue algus. Kindlasti on neid, kes ütleavad, et vastupidi, see on ilusa talve lõpp, mil kõik saast on valge lumega kaetud ja näe, nüüd sulab kõik välja. Arvamusi on meelelt. Siiski on kevad kaunis ja sauelased juba ootavad, et linnavalitsus paigaldab rämpsua arveoks taas suured konteinerid. Esialgu arvasin minagi nii, kuid konsulteerides kolleegidega pidin oma seisukohta korrigeerima. Suuremad konteinerid paigaldatakse küll, kuid jäätmekäitlusplatsile. Muutunud seadusandlus ja euronõutele vastava prügi käikuandmine tingivad uued prügi käitluse reeglid. Sorteerimata jäätmeid ei võeta enam ladustamiseks vastu ja meiegi peame oma tegevuse viima kooskõlla uute nõuetega. Kuidas majaplaneerimises tekkinud suuremõdulistest jäätmetest vabaneda, sellest kirjutame lähemalt järgmises Saue Sõna numbris.

Talv on kurnanud inimesi, räägitakse kevadväsimusest. Roidumusest jagusaamiseks olevat üks võimalus end aktiivsemalt liigutada ehk teisisõnu, teha sporti. Sauelased, nii noored kui vanad, on seda juhtmõtet agarasti järginud. Linnavalitsus on jätkuvalt tunnustamas ja toetamas sportlasi, olgu need siis koolisportlased või siis sauelastest tipppegiidajad. Sündmus, mis viimasel minutil juhtus, oli Saue Linnavalitsuse ja Ees-riigi esimese polaarrekspeditsiooni liikmete vahel sõlmitud koostööleping, mille kohaselt linnavalitsus toetas rahaliselt meeste ettevõtmist. Teisipäeval lahkusid Eestist kaks suuskadel Gröönimaad läbiva ekspeditsiooni liiget Marko Kalve (28) ja Saue mees Rain Lond (25), et asuda 1. aprillil ligikaudu 35 päevasele teekonnale. Seal edasi saab ekspeditsiooni kulgu jälgida Delfi vahendusel, kuhu loodud erirubriiki aadressil ekspeditsioon.delfi.ee hakkavad matkajad iga kahe päeva tagant saatma teateid ja fotosid.

Gröönimaa ekspeditsiooni eesmärgiks on 2004. aasta aprillis esimeste eestlastena sõita suuskadel üle Gröönimaa jääliustiku. Marko Kalve ja Rain Lond alustavad teekonda ida Gröönimaalt Isortoq'ist lääne Gröönimaa-le Kangerlussuaq'i. Trassi kogupikkuseks on 600 km ja matka kestvuseks 35 päeva. Tegu on nn toetuseta ekspeditsiooniga, kus matkajaid ei saada saatemeeskond ja puuduvad vahepunktid ning toitu ja muud varustust kantakse endaga kogu aeg kaasas. Varustuse transportimiseks kasutatakse spetsiaalseid järeletoetavaid kelke, millega veetakse ligi 80-90 kg kaaluvat koormat. Ööbitakse telgis ja toitu valmistatakse lumest sulatatud veest ja kuivainetest. Keskmiseks päevateekonna pikkuseks on 18-20 km. Tagasi tulles lubas Rain meie lehele pikemalt oma üleelamistest rääkida. Seniks hoiname mees-tele põialt, et retk igati õnnestuks ja kuulsust tuleks Sauele juurde.

Juhan Hindov

Lp. sauelased!

Reedel, 16. aprillil algusega
kell 10.00 toimub
AS Tallinna Sadama
administratiivhoones (Sadama 25,
Tallinn) infotund,
kus koos Tallinna linna ja
raudteeinspeksiooni esindajatega
antakse ülevaate Tallinna
raudteeümbersõidu projektist.
Olete oodatud osalema!
Teie linnapea Jaan Moks

Tunnustati Saue noorsportlasi

Neljapäeval, 18. märtsi pärastlõunal oli Saue Gümnaasiumi aula õpilasi täis. Kooli juhtkond ja Saue Linnavalitsus tunnustasid muuhulgas paremaid sportlasi, kes aitasid sel aastal Saue Gümnaasiumil saavutada Harju maakonna koolide kompleksvõistluses gümnaasiumide ja keskkoolide arvestuses kõrgelt hinnatava III koha. Direktor Jaan Palumetsa sõnul on tegemist Harjumaa spordijuhtide hea ettevõtmisega, mis annab eesmärgi võistelda ja samas tuua au ning kuulsust oma koolile. Saue kooli võistkonnas löi enam kui kümnel erineval võistlusosal kaasa pea 200 õpilast. Eelmisel aastal toetas Saue Linnavalitsus samuti õpilassportlaste tunnustamist, sest esmakordselt saadi siis üldvõitja tiitel. Harjumaa korraldati ju selline mitmest spordialast koosnev võistlussari 2002. aastal esimest korda.

Tegelikult oli Saue Gümnaasiumil suur võimalus võtta kompleksvõistluse üldvõitja tiitel ka 2003. aastal, kuid narril kombel võistlusjuhendi väära tõlgendamise tõttu läksid kaduma punktid ujumises ja kokkuvõttes ka esikoht. Sportlasi tervitanud linnapea Jaan Moks avaldas lootust, et tuleval aastal tuleb üldvõit-

Uhisele pildile astusid kõrvuti enam väljapaistnud õpilastelega ka suure vaeva nägijad õpetajad ja võistkonna treenerid Ann Vananurm, Heiti Lumiste, Enla Odamus, Valdo Pilve, Ann Lemnits ning direktor Jaan Palumets.

ja karikas taas Saue linna tagasi. Sel aastal võitis 13 alast koosneva kompleksvõistluse Kuu-salu Keskkool. Üks suur karikas aga Saue kooli sporditrofeede hulka tuli – nimelt võidetu suusatamise üldvõitja auhind. Tublimatele anti vanuseklasside järgi medalid ja jagati karikaid. Linnavalitsus pidas aru, mil viisil korraga väljendada tänu sooritatud pingutuste eest nii suurele koolimeeskonnale. Lahendus oli – korralik ning magus suutäis. Selline suupistelaud ootaski koolisportlasi aulas ja pärast kiitvaid sõnu lasid asjaosalised kõigel hea maitsta.

Juhan Hindov

Toimus Kadaka piirkonna üldplaneeringu arutelu

2003. aasta suvel kehtestas Saue linnavalituse Kadaka piirkonna Vana-Keila mnt 2 ja 2a eramukvartali detailplaneeringu. Harju maavanem pidas seda vastuolus olevaks Harjumaa rohealade teemaplaneeringuga ning tegi ettepaneku lahendada vastuolu läbi piirkonna üldplaneeringu muutmise. Seepärast käivitas Saue linnavalitsus Kadaka piirkonna üldplaneeringu, mis oli märtsis avalikkusele neljaks nädalaks välja pandud, avalikustamine päädis 29. märtsi avaliku aruteluga.

Avalikustamise ajal esitati vaid üks ettepanek, mis puudutas parkimise korraldamist planeeritavast alast väljaspool. Ettepanekus väidetatakse, et laululava vajab 200kohalist parklat, mis tuleb kindlasti lahendada käsitletava planeeringu käigus. Planeerija Urmas Elmiku meelest võiks selle küsimuse lahendada transpordi-

kava käigus Vana-Keila mnt laiendamiseks.

Kadaka piirkonna üldplaneeringuga muudeti ühisveevärgi ja kanalisatsiooni arengukava. Üldplaneering on saanud vajalikud kooskõlastused, ka keskkonnateenistusest, milles piiridutakse nüüd Saue tammikut ümbritseva 50meetrise puhvertsooni nõudega. Maanteeameti poolt leiti, et planeering on kooskõlas ringteede ääristava vajaliku kaitsetsooniga ja tervisekaitse meelest ei takista Pauligi tootmis-tegevus elamuehitust Kadaka kinnistutel.

Peagi peaks jõudma Kadaka üldplaneering kehtestamiseks volikogu ette. Arutelule tulnud eramuoetajad olid huvitatud ennekõike sellest, millal saaks ehitust alustada. See sõltub asjade käigust, millest teavitame edaspidi.

Aili Mölder

28. märtsist muutus elektrirongide sõiduplaan

Saue Sõna Transpordi Eris on puudulik elektrirongide sõiduplaan. Toimetus vabandab segaduse tekitamise pärast.

Uus sõiduplaan ei erine väga olulisel määral varem kehtinust. Vähenenud on elektrirongide liikumistihedus nädalavahetustel. Suuremad muudatused toimuvad elektrirongis antavate soodustuste osas. Varasemad soodustused, mis pakkusid odavamalt liikumisvõimalust kellaajaliselt, asenduvad soodustusega kindlatele ühiskonnagrupidale, kes odavamalt liikumisvõimalust rohkem vajavad.

Alates 28. märtsist hakkavad kehtima sooduspiletid õpilastele ja pensionäriledele. Õpilaspileti/tüliõpilaspileti või pensionitunnistuse esitamisel maksab 1 korra pileti kõrgis elektrirongides 8 krooni. Pilet kehtib kõigis elektrirongides sõltumata liinist või väljumise kellaajast ning läbitud vahemaa pikkusest. Seoses sellega ei ole alates 28. märtsist elektrirongide sõiduplaanis enam soodusronge ning

ei kehti ka 6kroonised sooduspiletid. Palume reisijatel varem valmis ostetud 6kroonised piletid ära kasutada enne 28. märtsi.

Alates 28. märtsist kaovad müügit ka 10 korra piletid. Varem valmis ostetud piletid palume ära kasutada enne 27. aprilli (k.a), sest pärast seda need enam rongis ei kehti. Kasutamata pileteid Elektriraudtee AS tagasi ei osta.

Uus sõiduplaan, mis hakkab kehtima 28. märtsist, on üleval nii perroonidel, kui rongis. Samuti saab küsida infot Balti jaama kassast ning rongiinfost 1447. Klienditeenindajalt saab infolehti muudatustega. Sõiduplaaniga on võimalik tutvuda Elektriraudtee AS kodulehel www.elektriraudtee.ee ja ka Saue kodulehel www.sau.ee.

Kuldar Väarsi
Kommunikatsioonijuht
Elektriraudtee AS
Tel. 6737430

Suhtumisest. Kriitikast. Mentaliteedist.

Sotsialiseerumise vajadus on nagu energia jäävuse seadus – see ei saa kuskilt tekkida ega teadmatult kaduda, vaid kanduda ühelt kehalt teisele. Vastasel juhul oleks elul võrreldes praeguse tegelikkusega tühine väärtus. See-ga võtab meil see inimlik puhta vaimse tervise esmavajadus enda peale asula rahvaarvuga pöördvõrdelise funktsiooni omadused – mida rohkem rahvast, seda väiksem avatuse tase. Ometigi peaks tänapäeval suhtlemine olema tehniliselt paremini võimaldatud kui näiteks pool sajandit tagasi. Miks siis säärane nähtus?

Avalikel aruteludel võib täheldada kahte äärmust – kas ollakse enesesetõmbunud või maruvihased. Selline käitumine on põhjustatud väikeasula sotsialiseerumisvõimaluste kitsaskohtadest ning tulemuseks on olukord, kus inimese kogunenud vimma hetkeliselt plahvatab. Järgneb ebaratsionaalne kriitika ehk rahvakeeli lahmimine, loetledes üles teatud probleemi(de) põhjuseid, vahel ka riivates isiksust. Kriitika on ohtlik tegevus, eriti kui puudub adekvaatne informatsioon antud küsimuse kohta, ilma milleta on võimatu teha objektiivset analüüsi. Mida see tähendab? See tähendab seda, et oma väärtuslik aeg ja närvirakud ku-

lutatakse suhteliselt tulutult, sest ka autoratask on võimalik kohapeal pöörlema panna meele-tu kiirusega. Teatavasti omab see nullilähedast kasutegurit. Kui kõik inimesed Maa peal su-naksid oma mitteratsionaalsele kriitikale kulutatud energia konkreetse ja põhjendatud lahenduste väljamõtlemisele ning pakkumisele, muutuks kogu maailm südamlikumaks kohaks. Säärane käitumine saab aset leida siis, kui ühiskonnas valitseb edasipürgiv mentaliteet. Viimase all pidagem silmas ühtset, mitte individuaalset progressi.

Kuidas antud mõtteviisi saavutada? On ilmselge, et kogu protsess saab ahelreaktsiooni vormi ning kuskilt üldistama hakata on keerule. Seetõttu on mõistlik pöörata tähelepanu meile, iseendile. On lihtne öelda: „Kui tema nii teeb, miks siis mina peaksin teisiti tegema!“. Ja see algab meie argipäevastest tegemistest – alates prügi mahaviskamisest kuni liikluskultuurini välja. Kui me tahame, et midagi siin ilmas muutuks, tuleb alustada iseendast. Järel-tulevatele põlvedele saame loota vaid siis, kui anname ka iseendast maksimumi, oleme ju noorematele eeskujuks.

Eelmisel nädalal kohtusin Toomas Paluga

UNICEF'ist (ÜRO Lastefondi Eesti Rahvuskomitee). Ta tõdes, et üheks suurimaks takistuseks Eestis on see, et me ei oska eriarvamustel jääda sõpradeks. See on oluline oskus, mida nii mõneltki Euroopa riigilt õppida võiks. Suhtleme üksteisega, sest üks tähtsamaid oskusi on õppida aktsepteerima teiste inimeste ideid. Et me julgeksime igale oma kirjutisele nime alla kirjutada, mõelda „mina“ asemel „meie“ ning proovida eksisteerida nii, nagu see meile looduse poolt ette nähtud on – üheskoos.

Rainer Šternfeld
Saue linnavalikogu
kultuuri- ja hariduskomisjoni esimees

Linnavalitsus kinnitas lepingud ja arved, andis kasutusloa, otsustas sotsiaalküsimusi, eraldas reservfondist raha

Linnavalitsuse kaheteistkümnnes istung toimus 17. märtsil 2004 ja päevakorras olid järgmised küsimused:

1. Küsitluse korras vastuvõetud volikogu otsuse eelnõu 17.03.2004 „Nõusoleku andmine Saue linna üldplaneeringu muutmiseks Saue Linnavalitsuse 27. juuni 2003. a korraldusega algatatud Kasesalu ja Tule tänava vahelise maa-ala detailplaneeringu kaudu“.

2. Lepingute ja arvete kinnitamine.

Otsustati vastu võtta korraldus nr 82.

3. Ehitisele Kesa tn 20 kasutusloa andmine.

Kasutusloa anti puidutöököda-müügisaa-lile aadressil Kesa tn 20.

Otsustati vastu võtta korraldus nr 83.

4. Perekonnanime muutmine.

Otsustati vastu võtta korraldus nr 84.

5. Sünnitoetuse maksmine.

Otsustati vastu võtta korraldus nr 85.

6.-7. Hooldaja määramine.

Otsustati vastu võtta korraldus nr 86 ja 87.

8. Erandkorras Saue linna lasteaia „Midrimaa“ osalustasu soodustuse määramine.

Otsustati vastu võtta korraldus nr 88.

9. Saue Linnavalitsuse korrakaitsekomisjoni koosseisu muutmine.

Komisjoni koosseisust arvati välja Vladimir Teder ja Heigo Kõrge ning uueks liikmeks kinnitati Lääne-Harju politseiosakonna juhtiv-konstaabel Eldar Toonverk.

Otsustati vastu võtta korraldus nr 89.

10. Toiduainete varude ja raamatute bilansist väljakandmine.

Otsustati vastu võtta korraldus nr 90.

11. Reservfondist raha eraldamine.

Reservfondist eraldati:

* Revers Finantsist OÜ poolt 2003. aastal teostatud Saue Linnavalitsuse majandus- ja juhtimistegevuse revideerimiskulude katteks 18 384.40 krooni;

* Saue Linnavalikogule 2004. a planeeritava revideerimiste finantseerimiseks 20 000

krooni.

Otsustati vastu võtta korraldus nr 91.

12. Info

12.1 Andres Noormägi andis ülevaate rahalistest lisakohustustest:

12.2 Jaan Moks ja Andres Noormägi tegid lühikokkuvõtte Riigi Maa-ametisse käigust;

12.3 Andres Noormägi andis ülevaate linna üldkasutatavate tänavate ja haljasalade aastaringse hoolduse riigihankest, mis hõlmab kogu linna heakorda ja taliteenistust.

Otsustati nõustuda riigihanke väljakuulutamisega.

12.4 Jaan Moks andis ülevaate kindlustusfirmade pakkumistest (linna vara – linnavalitsuse hoone, koolimaja, teenuste maja ja käsitöö keskuse kindlustamine).

Kõik linnavalitsuse määrused ja korraldused on avalikustatud linnakantseleis.

Linnavalitsus kehtestas haridusasutuse juhtide vabade ametkohtade täitmiseks korraldatava konkursi läbiviimise korra

Linnavalitsuse kolmeteistkümnnes istung toimus 25. märtsil ja päevakorras olid järgmised küsimused:

1. Küsitluse korras vastuvõetud linnavalitsuse korraldus 18.03.2004 nr 92 „Nõusolek alaealisele kuuluva pärandvara laenu tagatiseks kasutamise kohta“.

2. Lepingute ja arvete kinnitamine.

Otsustati vastu võtta korraldus nr 93.

3. Kivipõllu tn 8 lähiümbruse detailplaneeringu algatamine.

Otsustati vastu võtta korraldus nr 94.

4. Kasesalu tn 12 ehitusloa väljastamine.

Ehitusloa väljastati OÜ Sadmed'ile ehitise rekonstrueerimiseks.

Otsustati vastu võtta korraldus nr 95.

5. Eelkoolialise koduse lapse toetuse maksmine.

2004. a I kvartali eest makstakse eelkoolialise koduse lapse toetust summas 114 550 krooni.

Otsustati vastu võtta korraldus nr 96.

6. Saue linna haridusasutuse juhtide vabade ametkohtade täitmiseks korraldatava konkursi läbiviimise kord.

Otsustati vastu võtta määrus nr 1.

7. Reservfondist raha eraldamine.

Reservfondist eraldati 59 000 krooni lokaalse veemajandussüsteemi teostatavuse analüüsi läbiviimiseks.

Otsustati vastu võtta korraldus nr 97.

8. Info:

8.1 põhivarade inventuur;

8.2 lastelaagri korraldamine;

8.3 arhiivijärelevalve lõpetamine;

8.4 laekunud avaldused ja ettepanekud.

Kõik linnavalitsuse määrused ja korraldused on avalikustatud linnakantseleis.

Harjumaa poiste käsitöönäitus toimus Saue Gümnaasiumis

Pühapäeval, 21. märtsil avati Saue Gümnaasiumis pidulikult õhkkonnas Harjumaa koolide poiste käsitöönäitus "Käib töö ja vile koos" Mittetulundusühingu Kodukant Harjumaa ja Harjumaa Muuseumi poolt esmakordselt 1999. aastal ellu kutsutud Harjumaa koolide poiste käsitöönäitus oli avatud kõikidele vaatamiseks kevadisel koolivaheajal kuni 26. märtsini Saue Gümnaasiumis.

Juba kuudentat korda toimunud näitusel eksponeerisid parimaid õpilastöid 13 Harjumaa kooli ja lisaks ka Saue Huvikeskuse lennumudelismi ring. Nii nagu poiste siiani kasutusel olnud tööõpetuse nimetus on muutunud töö- ja tehnoloogiaõpetuseks, nõnda on muutunud ka poiste tööd tehnilis-

semaks. Koolides ei tegelda mitte ainult puu- ja metallitööga, vaid tehakse elektro-tehnilisi ja elektroonikatöid, tööülesandeid antakse lahendada rühmatöödena, õpilased peavad hakkama saama probleemülesannete lahendamiseks. See-kordne näitus kajastaski tööde mitmekesisust ja uusi ideid.

Tööde tunnustamise ja premeerimise kategooriad olid aga ka hiljuti toimunud näitusel traditsioonilised. Uudne oli sellel aastal auhinnalauale lisandunud näituse korraldaja eripreemia ja Step Systems Eesti OÜ poolt välja antud elektrilane eripreemia. Kokku oli tunnustuskategooriaid 16. Saue Gümnaasiumi poistest said tänukirjad auhinnakategoorias *Julge teostus* **Vallo Suits** töö DJ töö-

Rõõmsas meeleolus avas selle aasta Harjumaa koolipoiste käsitöönäitus Harju Maavalitsuse hariduse ja kultuurijuht Enn Kasemaa (paremal).

laud ja elektritööalane eripreemia läks **Karel Iisraelile** passiivkõlari valmistamise eest. Lõpetuseks aga suur tänu kõigile Saue Gümnaasiumi õpetajatele, õpilastele ja koolihaldusasutuse töötaja-

tele, kes aitasid näitust korraldada ja läbi viia.

Valmar Kaur
Saue Gümnaasiumi töö- ja tehnoloogiaõpetuse õpetaja

Iiness Silla 18.3.1930 – 1.12.2003

Saue Raamatukogu plaanib korraldada alates 6. aprillist Iiness Silla karikatuuride näituse. Pikka aega Sauel elanud karikaturisti ja joonistaja näitus jääb avatuks kuni 30. aprillini. Iiness sündis Sauel teise-na 3-lapselises peres. Isa armsaim laps kasutas iga võimalust istuda ta põlvedel ja kuulata muinasjuttu. Aga tegelikult enamasti ta joonistas sealsamas põlve otsas... ja nii kogu elu, kuigi isa oli ammu surnud. Jäänud varakult orvuks (Iiness oli 7-aastane, kui ema suri ja 9-aastane, kui isa varises manalasse), pillutas saatus teda kümme aastat mööda Eestimaad. Kuid 1949. aastast oli ta taas Sauel vanematekodus ja nüüd juba jäädavalt.

Saatus kiusas teda liikumis-

puudega, kuid mida loodus oli ühelt poolt võtnud, seda kinkis ta teisiti tagasi. Iinessil oli tähelepanuväärne anne loodust ja inimesi, reaalsust ja ebareaalsust oma kujutlusvõimes muuta või isegi karikatuuris näha ja kujutada. Valmisid portreed, maastikud jne, kuid meisterlikkuse saavutas ta karikaturistina. Omaaegses ajalehes "Edasi" avaldatud rohkete karikatuuride eest on ta saanud auhindugi.

Enamik Tema karikatuure ei vaja seletavat allkirja või on selleks lakooniline sõnamäng. Paljud tema karikatuurid põhinevad keele kahemõttelisusel, visuaalsesse vormi valatud sõnamängul. Ning nostalgia-ihalejatele – mõnedki

joonised ironiseerivad omaaegset nõukogude tegelikkust. On sõbralikke šarže tuntud inimestest. Oli periood, kus ta oli andunud soengute joonistamisele. Eluaegne huvi meditsiini vastu võimaldas selgi teemal ironiseerida.

Karikatuuride objektideks on enamikus inimesed ja loomad. Viimaseid kujutab ta tähelepandava kaasaelamise ja soojusega kui sõber-partnereid (kuigi tegelikkuses pole tal loomi olnud, v.a aegajalt läbisõidul rändhiiri). 70 joonistamise aastaga jõudis ta palju – ainuüksi säilinud karikatuuride arv ulatub tuhandetesse. See on võimalik ainult igapäevase andumuse korral.

Raiot Silla

Iiness Silla

Uuest aastast toimub olmejäätmete veo ümberkorraldamine

Vastavalt kehtivale Jäätmeseadusele (vastu võetud 28. jaanuaril 2004. a) loetakse jäätmeteks mis tahes vallasasju või kinnistatud laevu, mille valdaja on ära visanud, kavatseb seda teha või on kohustatud seda tegema. Äraviskamine tähendab vallasasja kasutusel kõrvaldamist, loobumist selle kasutusele võtmisest või kasutuseta hoidmist, kui selle kasutusele võtmine ei ole tehniliselt võimalik, majanduslikest või keskkonnanõuetest tulenevalt mõistlik. Olmejäätmeteks on kodumajapidamisjäätmed

ning kaubanduses, teeninduses või mujal tekkinud oma koostise või omaduste poolest samalaadset jäätmed.

Jäätmevaldaja on jäätmetekitaja või muu isik või seaduse alusel asutatud muu asutus, kelle valduses on jäätmed. Jäätmehoolduse arendamist oma haldusterritooriumil korraldavad omavalitsusorganid. Kohaliku omavalitsuse organ korraldab jäätmete sortimist, sealhulgas liigiti kogumist, et võimaldada nende taaskasutamist võimalikult suure ulatuses, samuti korraldab olmejäätmete kogumi-

se ja veo. Korraldatud jäätmevedu võib hõlmata ka muid jäätmeid, kui seda tingib oluline avalik huvi. Jäätmeliigid, millele kohaldatakse korraldatud jäätmevedu, veopiirkond, vedamise sagedus ja aeg ning jäätmeveo teenustasu piirmäär kehtestatakse linnavolikogu määrusega.

Uue korra järgi määrab linn ühistutele, majaomanikele ja olmejäätmeid tekitavatele firmadele prügifirma kolmeks aastaks, mis tähendab, et teenust tuleb osta kohaliku omavalitsuse poolt konkursi korras valitud prügifirmalt.

Mida avalikul konkursil osalevalt prügifirmalt nõutakse, pole veel teada. Kuna sellealane kogemus täiesti puudub, on ees raske ja pikk töö. Järgmise aasta kevadest peavad inimesed hakkama teenust ostma konkursi võitnud firmalt. Kui inimene valib ise prügifirma, siis tuleb tal igal juhul maksta ka linna valitud firmale. Loodan, et sellest võidavad kõik ja meie loodus säilib puhtana.

Inger Urva
Keskkonna ja halduse peaspetsialist

Argentiinas saab nautida suvist koolivaheaega

Kindlasti väärrib mainimist üks omamoodi väike linnake - Iruya, mis asub kõrgete mägede vahel, kus taevas on sinisem, kui mina eales kuskil näinud olen. Päike on seal tulisem kui mujal ja mägede värvus varieerub rohelisest, sinisest, punasest ja kollasest kuni halli ja pruunini. See on vaatepilt, mis ilmselt jätkaks enamuse eestlastest suu lahti seda imetlema. Minuga see igatahes juhtus. Selleks, et sinna saada, pidin sõitma 5 tundi tavalist maanteed mööda ja kohe peale seda veel 4 tundi mägiteid. Aga kui lõpuks hakkas see vaatepilt avanema, siis oli väsimus nagu käega pühitud ja unustasin peagi igasugused kannatused ja piinad, mis sellest reisisist tekkinud olid. Võib öelda, et see, mida teel Iruya'sse ja seal ka olles näeb, on omamoodi paradiisi silmadele.

Jõulud ja aastavahetus on sarnased

Aasta lõpupoole üllatas mind see, et jõulud ja aastavahetus ei erine üksteisest minu jaoks üldse. Kindlasti argentiinlaste jaoks on see erinev nende algsete põhjuste poolest, kuid kõik mis tehakse, on nendel päevadel väga sarnane. 24. detsembri õhtul kella üheteistkümmne paiku toimub õhtusöök. Pakutakse grill-liha, keedukartulit, salatit, magustoit ja kell 00.00 peab keegi, tavaliselt perekonnapea, meie puhul siis mu vanaisa, kõnet. Ta tänab jumalat jne ja siis lüüakse klaase kokku, eranditult kallistatakse igahüega eraldi ja soovitakse häid jõule. Seejärel minnakse välja ilutulestikku vaatama või siis ka tegema. Peale seda lähevad enamasti noored

Anneli Metsamaa seisab Iruyas ligi 4000 meetri kõrgusel merepinna.

kuhugi peole tantsima vms. Niisiis pole siin mõistet nagu rahulikud jõulud. Ja aastavahetusel korraldub kõik täpselt samamoodi nagu jõuludelgi, ainult aastavahetusel on linna kohal rohkem ilutulestikke näha. Koolis selliseid pidusid nagu Saue ei toimu kunagi. Kui aga siiski vahet harva toimub pidu, siis see on ainult hommikul ja mõeldud väiksematele ja needki peod on korraldatud vanemate õpilaste poolt heategevusliku rahakogumise eesmärgil.

Perekond on tugev toetaja eluvõitluses

Sport pole siin küll minule täitsa tundmatu, vabal ajal käin jõusaalis ja aeroobikas. Plaan on õppida midagi sellele maale omast, näiteks tangot. Ka on viimasel ajal mulle silma hakanud

Boliiviah rahvatants, kuna mu onu tantsib ühes sellises trupis. Selle tantsu liigutused, kostüümid ja kõik sinna juurde käiv on vägagi erinevad Eesti omast ja kõik tundub energilisem ja võibolla isegi lõbusam. Sama tuleb öelda ka Argentiina tantsude kohta. Minu pere on saanud mulle selle aja jooksul, mil nendega koos elanud olen, tõeliseks perek. Väga palju on erinevusi meie kultuuride vahel, kuid peale kuute kuud olen saanud juba üsna selgeks nii keele kui ka selle, kuidas siin elada. Kindlasti on mul veel palju õppida, kuid nüüd juba tean, kuhu poole vaadata ja tean ka seda, et ma pole enam üks, vaid koos inimestega, kes mind hea meelega kõiges aitavad. Saan oma perekonnas kõigiga väga hästi läbi ja mind koheldakse kui tõelist pere-liiget, mis on vist parimaid asju, mis üldse juhtuda võis. Kõige toredam on see, et pole kellegagi oma perest siiani tülli läinud ega ühtegi halba sõna vahetanud.

Vanemad kontrollivad noorte suhteid

Olen juba näinud ka Argentiina pulma, kui üks mu pere-liige, keda pean nüüd juba oma vennaks, abiellus. Siin on kombeks, et abiellutakse riiklikult ja ka kiriklikult. Pulmad on muidugi väga paljude külalistega suur pidu. Ning see kõik oli jälle minu jaoks huvitav just erinevate pulmatraditsioonide ja kommete tõttu. Omaette on toredad aga

Selgituseks. Anneli Metsamaa on Saue neiu, kes õpilasvahetuse korras sõitis Argentiinasse õppima. Ta elab sealses peres ja käib kohalikus vaimulikus koolis. Argentiinas on praegu suvi ja lõppenud on koolivaheaeg. Annelil on Saue Sõnaga lepe, et ta kirjutab oma elust ja tegemistest, et kaaslinlased teaksid, kuidas maakera kuklapoolel elatakse.

noorte peod... Peamiseks komponendiks on õlu ja *cumbia*, mis on kõige populaarsem muusikaliik Argentiinas. Kui on tahtmist teha pidu natuke paremaks, siis korraldatakse *asado*, mis on meie mõistes grillimine. Pannakse rahad kokku ja ostetakse tavaliselt loomaliha ja õhtu vältel siis grillitakse seda, juuakse õlut, *fernet'i* (alkohoolne jook, mida juuakse koos kokakoolaga) või veini kokakoolaga. Siis tantsitakse ja tehakse kõike muud, mida pidudel ikka. Klubides käiakse palju ning mitmetes Salta klubides on igal reedel ja laupäeval alates kella seitsmest õhtul kuni üheteistkümmeni peod alla 18 aastastele noortele.

Pärast seda on paus ja alates kella kahest öösel tehakse klubid lahti ka vanematele inimestele. Noorte pidudest väga palju vanematele ei räägita. Nimelt võib märgata, et argentiinlastest vanemad pole nii vabameelsed, kui Euroopas juhtuvad olema. Vanemad ei lase oma noori lihtsalt igale poole välja, valitakse hoolega, kellega nende laps sõbrutseb, ja kuna siin on alati kombeks oma sõpru vanematele tutvustada, siis juba käitumisest võidakse näha, kas lapsel ikka tasub selle inimesega suhelda või mitte. Vabameelsuse heakskiitmist pole ka poiste ja tüdrukute vaheliste suhete osas vanematelt loota. Kindlasti on kõikidel juhtudel erandeid, kuid enamasti ollakse vägagi kontrollivad ja karmid oma laste suhtes. Praeguseks siis lõpetan ja lähen oma viimast suvevaheajakuud nautima!

Muchos saludos a todos!

Anneli Metsamaa
Argentiinast

Andide ahelik Argentiinas.

Saue 2004. a lahtiste meistri- võistluste tulemused ujumises

Laupäeval, 20. märtsil, esimesel kevadpäeval peeti Saue Gümnaasiumi spordisaalis Saue Jalgpalliklubi noorte mängijate eestvedamisel Saue JK kevadturniir saalijalgpallis 2004. Turniiril osalesid algaval hooajal seitse Saue Jalgpalliklubiga samas alagrupis, 4. liiga põhjapiirkonnas konkureerima hakkavat võistkonda. Kuna Saue JK ridadesse on viimase talvega lisandunud palju uusi noori vutisõpru, otsustati välja panna kaks meeskonda: Saue JK 1 ja Saue JK 2. Mõlemad tiimid koosnesid Saue elavatest 16–23 aastastest noormeestest. Tänu suurele tahtele kodus võita osutati südi vastupanu igale vastasele.

Turniir toimus süsteemis, kus 8 registreerunud võistkonda jagati kahte alagruppi, nende kaks paremat selgitasid poolfinaali järel võitja ning kahel madalamal tabelireal platseerunud meeskonnad selgitasid omavahel välja 5.–8. koha. Esimeses poolfinaalpaaris kohtus K. Noorte JK FC Golli meeskonnaga. Matš kujunes äärmiselt pingeliseks ja tasavägiseks, sest sei-

